

STAAGI

KULTTUURIVALSSAAMO

KEHITTÄMISHANKKEEN
LOPPURAPORTTI

Nouseva Rannikkoseutu ry
Saap. 30.9.09
Dnro 25/103-2008/47
Käsit. LH

1. Toteuttaja: Raahen seudun kehittämiskeskus & Pekkateatterin kannatusyhdistys ry.
2. Hankkeen nimi: Kulttuurivalssaamo Staagi –hanke, hankkeen numero: 3545
3. Yhteenveto hankkeesta

Luovien alojen, erityisesti esittävän taiteen toimijoiden, nykytila on seutukunnassamme hajanaista, vailla yhteistä nimittäjää ja koordinoijaa. Tämän asian korjaamiseksi käynnistettiin Kulttuurivalssaamo Staagi – kehittämishanke, joka aloitti toimintansa elokuussa 2008. Hankkeen tavoite on ollut kehittää toimintamalli luovien toimialojen kehittymiselle sekä kartoittaa esittävän taiteen tila alueella (Raahen, Siikajoki, Vihanti & Pyhäjoki). Lisäksi ollaan etsitty keinoja ryhmien toiminnan edistämiseksi ja tukemiseksi. Hankkeen aikana on herätelty yhteistyötä sekä toimijoiden välillä, että seutukunnan yrittäjien kanssa.

Hanketta on hallinnoinut Raahen seudun kehittämiskeskus, ja sen on rahoittanut Nouseva Rannikkoseutu ry:n leader -toimintaryhmä. Hanke on työllistänyt yhden osa-aikaisen työntekijän, kulttuurituottaja Minna Kallelan. Kallelan apuna on toiminut kaksi kulttuurialan opiskelijaa.

Hankkeen aikana on saatu kartoitettua esittävän taiteen toimijat sekä aloitettu tuikeitä verkostoituminen toimijoiden välillä. Konkreettisenä esimerkkinä on koottu yhteisesite, jossa esitellään suurin osa seudun esittävän taiteen tarjonnasta (ks. liite 2: OHO!jelmaa -esite). Saavutetut tulokset loivat pohjan seuraavalle hankkeelle, jotta varsinainen toiminta saataisiin käyntiin.

Hankkeen budjetti oli 33 880 euroa, josta julkisen rahoituksen osuus (EU- & kuntarahoitus) oli 80% eli 27 104,00 euroa ja yksityisen rahoituksen osuus 6776,00 euroa.

Yksityisrahoitusosuudesta vastasi Pekkateatterin kannatusyhdistys ry.

Menojen jakautuminen: palkkakulut 27 000 euroa, ostopalvelut & palvelut 2 360,00 euroa, vuokrat 1 000,00 euroa sekä kotimaan matkakulut 1 760,00 euroa. Toteutunut budjetti on liitteenä.

Hanke toteutettiin 11.8.2008 – 30.6.2009 välisenä aikana.

4. Raportti

4.1 Hankkeen tavoitteet

- Ylemmän tason tavoitteet

Nouseva Rannikkoseutu ry:n leader -toimintaryhmä toteaa hanketta puoltavassa lausunnossaan seuraavasti: "...hankkeen myötä syntyy uusia kulttuuriyrityksiä ja luovia toimialoja, eläviä ja toimivia esittävän taiteen ryhmiä, kulttuurin myötä elinvoimaistuvia kyläyhteisöjä. Kaikki tämä myötävaikuttaa asumisviihtyvyyteen ja uskoon oman paikkakunnan tulevaisuudesta sekä luo vetovoimaisuutta seutukuntaan muuttaville ja sitä harkitseville." Hanke täytti toimintaryhmän paikallisessa suunnitelmassa esitetyt kriteerit.

- Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on ollut kaikkien esittävän taiteen toimijoiden näkyvyyden ja tunnettuuden lisääminen seutukunnassa. Asukkaiden tietoisuuteen on haluttu saattaa se fakta, että seutukunnan esittävän taiteen tarjonta on laajaa ja laadukasta ja sitä kannattaa tukea osallistamalla itse ryhmien toimintaan taikka pelkästään tulemalla katsomaan esityksiä.

4.2 Toteutus

- Toimenpiteet

Toimintansa aikana Staagin tärkeimmäksi tehtäväksi on muodostunut kokoontumisten järjestäminen Raahen seudun esittävän taiteen toimijoiden kesken. Kokoontumisiin on tähän mennessä osallistunut yhteensä 120 tekijää kuudestatoista (16) toimijaryhmästä, ja jokainen alueen kunta on ollut edustettuna. Ryhmät toimivat teatterin, musiikin, lausunnon sekä ohjelmalveluiden aloilla.

Staagi on ollut aktiivisesti mukana luovien alojen verkostoitumistilaisuuksissa (AKO:n kulttuuriverkosto), tutustunut erityisesti Oulun läänissä toimiviin esittävän taiteen projekteihin ja tekijöihin sekä luonut monia kontakteja. Raahen seudun esittävä taide on tämän ansiosta herättänyt kovasti kiinnostusta myös seutukunnan rajojen ulkopuolella.

Hanke on saanut positiivista julkisuutta kaikissa alueen medioissa. Hanke on toiminut tiiviisti yhteistyössä seutukunnan suurimman harrastajateatterin kanssa (Pekcateatteri, Raahen), jossa projektipäällikön työpistekin sijaitsee.

Staagi on osallistunut sekä tutustunut

- Oulussa järjestettyyn RYSA- kulttuuriverkoston tapaamiseen syyskuussa 2008
- Kajaanin alueteatteritapaamiseen syyskuussa 2008
- Raahessa järjestettyihin seutukunnallisiin luovien alojen tapaamisiin
- Tutustunut valtakunnallisiin esittävän taiteen katto-organisaatioihin (vierailu G-voima – osuuskuntaan Kajaanissa syyskuussa -08)
- Tutustunut Raahen kaupungin eri hallintoelimiin sekä osallistunut kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin.

Liitteenä raportit Oulusta ja Kajaanista.

Lisäksi Staagi on

- aloittanut yhteistyön Oulun läänin taidetoimikunnan kanssa muun muassa teatterikatselmuksen järjestämiseksi Raahen vuonna 2011
- pitänyt palaveriteita ja aivoriihiä seutukunnan esittävän taiteen toimijoiden kanssa pienemmillä ja suuremmilla kokoonpanoilla
- konsultoinut ryhmiä sekä toimijoita mm. yhdistyksen perustamisessa, tapahtuman järjestämisessä sekä neuvottu esille tulleissa kysymyksissä
- perustanut benchmarkkaus -tiimin, jossa toimii yksi jäsen jokaisesta kunnasta (Siikajoki, Raahen, Pyhäjoki, Vihanti), sekä suunniteltu tutustumiskäyntejä mm. Turkuun, Kajaaniin sekä Seinäjoelle
- suunniteltu yhteisesitettä sekä nettisivustoa, jotka on tarkoitus julkistaa huhtikuussa 2009

- Aikataulu

Hanke toteutettiin 11.8.2008 – 30.6.2009 välisenä aikana. Liitteenä olevasta työpäiväkirjasta käy ilmi hankkeessa tehdyt päiväkohtaiset toimet.

- Resurssit

Hanke sekä yksityisrahoittajana toiminut Pekkateatterin kannatusyhdistys ry. ovat vastanneet hankkeessa toteutettujen toimien rahallisesta sekä toiminnallisesta toteuttamisesta. Muut toimijat ja yhdistykset ovat tukeneet työtä toiminnallisella panostuksellaan, osallistumalla verkoston luomiseen sekä kulttuuriympäristön sekä -identiteetin kehittämiseen seutukunnassa.

- Toteutuksen organisaatio

Hankkeen hallinnoijana on toiminut Raahen seutukunnan kehittämiskeskus ja sen on rahoittanut Nouseva Rannikkoseutu ry:n leader -toimintaryhmä. Hankkeen alullepanija sekä yksityisrahoittaja on Pekkateatterin kannatusyhdistys ry. Hankkeen ainoana työntekijänä, eli projektipäällikkönä, on toiminut kulttuurituottaja Minna Kallela.

- Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset

	Yhteensä
Palkkauskulut	28 670,06
Ostopalvelut ja palkkiot	2 861,45
Vuokrat	1050,00
Kotimaan matkakulut	222,00
Muut kustannukset	495,96
Kokonaiskustannukset yhteensä	33 299,47

Haettava tuki ja toteutunut rahoitus

	Yhteensä
TE-keskukselta haettava rahoitus (EU+valtio)	21 218,77
Muu julkinen rahoitus (kunnat)	5 304,70
Julkinen rahoitus yhteensä	26 523,47
Yksityinen rahoitus	6 776,00
Yhteensä	33 299,47

- Raportointi ja seuranta (kokoukset, ohjausryhmätyöskentely)

Hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut hankkeen aikana 2 kertaa (+ hankkeen päättävä tapaaminen). Tapaamisissa on keskitytty käsittelemään hankkeen kulloisiakin vaiheita sekä tehty suurimmat linjaavat päätökset. Hankkeen ohjausryhmän kokoonpano:

Lauri Laajala/ vt.johtaja, Raahen seutukunnan kehittämiskeskus

Soila Haapsaari & Liisa Hiltunen/ Nouseva Rannikkoseutu ry.

Marja-Leena Kyrö/ puheenjohtaja, Pekkateatterin kannatusyhdistys ry.

Sari Ohinmaa/ taiteellinen johtaja, Pekkateatteri

Minna Kallela/ projektipäällikkö, Kulttuurivalssaamo Staagi –hanke

4.3 Yhteistyökumppanit

Hankkeen tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat luonnollisesti alueen esittävän taiteen toimijat, joista suurin osa on yhdistysmuotoisia organisaatioita, mutta mukana on myös alan yrityksiä sekä kunnan muita organisaatioita. Hankkeen kanssa työskennelleitä ryhmittymiä ovat:

- Pattijoen Harrastajateatteri ry., Raahе
- Raahen kulttuuri- ja opetustoimi
- Karinkannan Nuorisoseura, Siikajoki
- Pekkateatterin kannatusyhdistys ry., Raahе
- Raahen runoseura ry.
- JP Leppäluoto (ohjelmapalvelu), Raahе
- Pyhäjoen Harrastajanäyttelijät ry.
- Raahen Esittävä Taide ry.
- Vihannin Nuorisoseura ry./ Teatteri Toukola
- Teatteriryhmä Hoplaа, Raahе (Pattijoki)
- Ruukin näyttämöyhdistys, Siikajoki
- Raahen Oopperakaverit ry.
- Soliseva –kuoro, Pyhäjoki
- Villisiili Ay, Siikajoki
- Tuupa Record's Oy
- Funfaari

Lisäksi yhteistyö- ideointipalavereita on käyty muun muassa Lybeckerin käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen kanssa.

4.4 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tärkein tavoite oli työstää hankkeelle jatkoa, jotta ns. esiselvitysvaiheen jälkeen päästäisiin aloittamaan varsinaiset, suunnitellut toimenpiteet (ks. kohta 5., esitykset

jatkotoimenpiteiksi). Tämä tavoite toteutui yli odotusten – Staagi II –hanke sai rahoituksen kolmeksi vuodeksi.

Hankkeen aikana ollaan saatu käyntiin toimijoiden välinen yhteistyö sekä ns. ”tiedostava tila”. Kommunikaatio toimijoiden välillä on aiemmin ollut hyvin vähäistä, osa ihmisistä ei ole tiennyt toisten ryhmittymien olemassaolostakaan. Tähän epäkohtaan saatiin aikaan muutos yhteisiä tapaamisia järjestämällä.

Toukokuussa 2009 julkaistu OHO!jelmaa –yhteisesite yllätti seutukuntalaiset tiedolla, että ”meillä tapahtuu näin paljon!”. Esite sai valtavasti kehuja, ja sitä toivotaan julkaistavan jatkossakin.

Hankkeen myötä seutukunnan esittävä taide on kerännyt kiinnostusta seutukunnan ulkopuolellakin, ja erilaisia alueiden välisiä yhteistyökuvioita on kaavailtu.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Seuraavan hankkeen mahdollistuessa yhden henkilön työtä helpottamaan on luotava alan osajista ”kehittämissyhmä/ järjestelytoimikunta”, jonka avulla hankkeen toimenpiteitä linjataan ja suunnitellaan yhdessä. Suurten käytännön toimien toteuttamiseen tarvitaan työryhmä, jossa on sekä kasvattajia, että vankkoja alan ammattilaisia nostamassa esittävä taide sille kuuluvalla jalustalla. Staagin jatkohankkeessa onkin tarkoitus rekrytoida erilaisiin projektikonaisuuksiin omat projektiassistentit esimerkiksi alan opiskelijoista.

Ongelma varsinkin harrastajateattereiden keskuudessa on vetäjien sekä ohjaajien puute. Alueellinen teatteriosaaminen on vähäistä, useaa harrastajateatteria kohtaan on vain muutama ohjaaja, ja väsymys on tunnistettavaa. Uusien osajien houkuttelemine alueelle on tärkeää, eikä tähän puutteeseen voida vastata pelkästään harrastusmahdollisuutta tarjoamalla mm. alalle valmistuneille ammattilaisille. Konkreettista työtä täytyy lisätä ja siihen tulee suunnata myös taloudellisia resursseja. Erilaisilla esittävän taiteen kursseilla ja työpajoilla toimijoita saadaan aktivoitua ja uutta verta kiertämään.

Hengennostatusta ja uusien tekijöiden mielenkiintoa pystytään herättelemään kurssien lisäksi muun muassa esittävän taiteen seutukunnallisia tapahtumia tekemällä. Tällainen tapahtuma on suunnitteilla alkuvuodeksi 2010, jolloin kaikki halukkaat toimijat tuovat Raahen seudulle omia esityksiään yhteisille Talviteatteripäiville.

Esittävän taiteen toimijoita on vaikea kartoittaa, kukaan ei tiedä tarkkaa lukua eikä varsinaiselle ”tonkimiselle” ole ollut resursseja. Raahessa aiemmin toiminut Remy, eli elävän musiikin yhdistys on lopettanut toimintansa, joten muusikkojen kartoittamiseen ei ole enää hyvää kanavaa. Muutenkin järjestäytynyt toiminta musiikkipiireissä on vähäistä, joten Remy:n kaltainen organisaatio (yhdistys) olisi tarpeellinen. Yksi Staagin jatkohankkeen tehtävistä on auttaa Remy:n nostamisessa jaloilleen.

Yksi alueen yrittäjistä on tarttunut hienoon haasteeseen haluten järjestää performanssitapahtumia Raahen. Tämä taiteen sara on paikkakunnalla sekä koko seutukunnassa täysin tuntematon, joten pitkäjännitteistä työtä vaaditaan. Tanssitaiteen tila seutukunnassa on täysin olematon. Yhteydenotot JoJoon eli Oulun tanssin aluekeskukseen kertovat myös, ettei Raahen seutukunnassa toimi ainoatakaan tanssitaiteilijaa. Kilpatanssin sekä voimisteluryhmien olemassaolo on turvattu, mutta luovan liikkumisen muut keinot puuttuvat.

Pekkateatteri on vetäjän roolissaan suuren haasteen edessä. Muut seutukunnan toimijat kokevat ”alemmuutta” seutukunnan suurimpaa teatteria kohtaan, ja tätä epäkohtaa on yritetty puida yhteisten tapaamisten yhteydessä. Fakta kuitenkin on, että Pekkateatteri on

seutukunnan suurin ja kehittynein harrastajateatteri. Sillä on potentiaalia kehittyä puoliammattilaiseen suuntaan ja sen avulla tarjota työtä teatterialan ammattilaisille, sekä tanssin että kulttuurikasvatuksen osaajille. Yhtenä mahdollisuutena näen, että Pekkateatterin toiminnan vakiintumisen myötä se voisi olla kaikkien esittävän taiteen toimijoiden katto-organisaatio, jonka tarjonta esityksin sekä kurssitarjonnan myötä saavuttaisi myös seutukunnan muut toimijat.

Koulutoimen kanssa on lisättävä yhteistyötä, asiaa on alustavasti jo käsitelty koulutoimen johtajan kanssa. Opetusministeriö on onneksemme ajamassa draamakasvatuksen lisäämistä valtakunnallisesti kaikille koulutusasteille. Kilpailu- ja suorittamiskulttuuri on vaarallinen ja syrjäyttävä tekijä, ja viimeaikaiset dramaattiset uutisoinnit ovat saaneet vihdoin hallinnolliset piirit herätettyä.

Yhteistä tiedotusta jatketaan muun muassa OHO!jelmaa –esitettä tekemällä ja sitä kehittämällä, sekä luomalla yhteiset nettisivut. Nämä palvelut on tärkeää pitää seutukuntalaisille maksuttomina.

Esittävän taiteen tekijöiden yhteistapaamisia on ehdottomasti jatkettava, jotta yhteenkuuluvuuden tunne vahvistuu ja ajatustenvaihtoa tapahtuu.

Kun esittävä taide saadaan jatkohankkeella jalustalle, aletaan hioa yhteistyökuvioita muiden luovien alojen toimijoiden kanssa.

6. Allekirjoittajat ja päiväys

Raahessa
Paikka & aika

29/9/2009

Projektipäällikkö
Minna Kallela

Hankkeen hallinnoija/ Raahen seutukunnan
kehittämiskeskus
vt. johtaja
Lauri Laajala

Toteuttajakumppani/ Pekkateatterin kannatusyhdistys ry.
Puheenjohtaja
Marja-Leena Kyrö